

มะนาว [*Citrus aurantifolia* (Christm.) Swingle]

พันธุ์แป้นมินตรา 4

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ – สกุล นายสมศักดิ์ จันทร์เรือง
 ที่อยู่ เลขที่ 171 หมู่ที่ 12 ตำบลหนองคู อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130
 โทรศัพท์ 084-3773885

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

มะนาวพันธุ์แป้นมินตรา 4 ได้มาจากการผสมระหว่างมะนาวพันธุ์แป้นแม่ไก่ไขดก (พันธุ์แม่) กับมะนาวพันธุ์แป้นมินตรา (พันธุ์พ่อ) เมื่อปี พ.ศ 2556 ได้เริ่มขยายมะนาวพันธุ์แป้นมินตรา เมื่อต้นมีอายุประมาณ 1 ปีกว่า และเริ่มออกดอก นายสมศักดิ์ จันทร์เรือง จึงคิดที่จะพัฒนาสายพันธุ์เพิ่มเพื่อต่อยอด จึงปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธีการผสมระหว่างมะนาวพันธุ์แป้นแม่ไก่ไขดก (พันธุ์แม่) กับมะนาวพันธุ์แป้นมินตรา (พันธุ์พ่อ) เมื่อติดผลแล้ว จึงนำเมล็ดจากผลที่ได้มาเพาะเมล็ด และจัดบันทึกสังเกตการเจริญเติบโต พบว่าทรงผลคล้ายกับมะนาวพันธุ์แป้นมินตราที่เป็นพันธุ์พ่อ แต่มีลักษณะของผิวเปลือกที่มีความเงาและต่อมน้ำมันมีความละเอียดมากกว่า น้ำมีความหอม สีขาวใส แตกต่างจากแป้นมินตราที่สีน้ำจะเขียวอ่อนใส ด้วยลักษณะที่แตกต่าง จึงตั้งชื่อพันธุ์ว่ามะนาว “แป้นมินตรา 4”

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย มะนาว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Citrus aurantifolia* (Christm.) Swingle วงศ์ Rutaceae ไม้ยืนต้นขนาดเล็ก

ต้น ทรงต้นลักษณะเป็นพุ่มกว้าง สูงประมาณ 3 - 4 เมตร ลำต้นสีเทาแกมน้ำตาล มีหนามเล็กยาวบริเวณกิ่งอ่อนและซอกใบ

ใบ ใบประกอบชนิดใบย่อยหนึ่งใบ ใบอ่อนสีเขียวอ่อน ใบแก่สีเขียวเข้ม รูปร่างใบเป็นรูปกลมรีถึงรูปไข่ ใบกว้าง 6.5-7 เซนติเมตร ยาว 13-14 เซนติเมตร ปลายใบแหลม ขอบใบหยักเล็กน้อย เนื้อใบมีต่อมน้ำมันกระจาย (oil gland) ใบอ่อนมีกลิ่นหอม ก้านใบสั้น

ดอก ช่อดอกแบบช่อกระจุก (raceme) ดอกย่อย 10-15 ดอก ออกที่ปลายกิ่งและซอกใบตามระยะแขนง กลีบดอก 5 กลีบ สีขาว เกสรเพศผู้สีเหลือง เกสรเพศเมียสีเหลือง

ผล/เมล็ด ผลออกเป็นช่อปลายพุ่มและกระจายทั่วต้น 9-10 ผล ผลแบบส้ม (hesperidium) ทรงผลกลมกึ่งแป้น มีตุ่มไม่แหลมที่ปลายผล เปลือกหรือผนังผลชั้นนอก (exocarp) เรียบมันมีต่อมน้ำมันละเอียด ผลสุกสีเหลือง เนื้อหรือผนังผลชั้นใน (endocarp) มีลักษณะเป็นกลีบหลายกลีบประกอบด้วยถุงเยื่อบาง ๆ ฉ่ำน้ำ ขนาดเล็กจำนวนมาก เนื้อมีสีเขียวอ่อน เมล็ดขนาดเล็กกลมกึ่งรียาว หัวแหลมท้ายมน ภายในสีขาว

มะนาวพันธุ์แป้นมินตรา 4